

ményesek, s a megkezdett úton haladva egyre jobban megfelelnek azoknak a követelményeknek, amelyeket az ország, a népgazdaság állít ezen ágazat elé.

Bármilyen nagy utat tett is meg a hazai erdészet, a feldolgozás, az előtte álló lehetőségek még nagyobbak. Elegendő itt arra utalnom, hogy jobb szervezés révén jelentősen növelhető az erdeinkből kitermelt faanyag értéke. Vagy — igaz, ez nem rövid távú lehetőség — a nemesített fajok elterjesztésével 10—15%-kal is növelhető erdeink termőképessége.

Az az erdészeti múzeum, amelyet holnap nyitnak meg, eszközöket, képeket tár majd a látogatók elé a tegnapról. Az erdészeti könyvkiállítás régi kötetei is a múltat, az akkori gondolatokat foglalják össze. A régi eszközök, írások sok tanulságának egyike: mindig küzdelem volt az élet, mindig ott, azok, akkor tudtak előbbre lépni, akik megtalálták a küzdelem leghatásosabb eszközeit, módszereit. Ők voltak a hazai erdészet igazi úttörői a tudományban is, a gyakorlatban is. Feladat ma is gazdagon kínálkozik, a megoldás lehetősége pedig bennünk van.

Alkalmat teremt számomra ez a közgyűlés arra is, hogy az elismerés szavaival emlékezzem meg a rendező egyesületek munkásságáról. *Az erdészeti és a faipari egyesület egyaránt sokat tett azért, hogy a tudomány és gyakorlat kapcsolata elevenebb, gyümölcsözőbb legyen.* Tevékenységükkel megteremtették azokat a fórumokat az erdőgazdálkodásban és a faiparban tevékenykedők számára, amelyeken élénk eszmecsere termékenyíti az alkotó munkát. A szakmai közvélemény formálása ma, amikor különösen nehéz feladatokat kell megoldani minden korábbinál fontosabb, s kívánom ilyen irányú törekvéseik válljanak mennél teljesebben valóra.

Tisztelettel nézünk elődeink közül mindazokra, akik erejük, tehetségük szert sikeresen építették a magyar erdőgazdaságot, művelték annak a tudománytól, az oktatástól a gyakorlatig minden területét. Tesszük ezt azért, hogy munkásságukból erőt merítsünk mai tetteinkhez, amelyek az erdészetben jelenünk mellett jövőnket is formálja.

DR. JÉKI LÁSZLÓ:

Ünnepi köszöntő

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége Országos Elnöksége nevében tisztelettel köszöntöm az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlésének és a Faipari Tudományos Egyesület kibővített elnökségi ülésének résztvevőit, akik azért gyűltek ma össze, hogy köszöntsék alma materüket, az Erdészeti és Faipari Egyetemet, az erdészsképzés megindításának 175. évfordulója alkalmából. Nemcsak e két említett egyesület, hanem az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület, a Geodéziai és Kartográfiai Egyesület, a Magyar Agrártudományi Egyesület képviselői is itt vannak, akikkel részben a hajdani közös egyetem hagyományai, részben mai, napi munkakapcsolatok kötik össze az erdészet és faipar dolgozóit. Az MTESZ-ben az egyetem munkájáról közvetett úton, a ma itt ünneplő egyesületeken keresztül szerzünk tapasztalatokat, hiszen tagjaik jó része itt szerezte tudását, itt formálódott jelmele. Itt kapták azt az indítást, amely közösségi, a közösségért dolgozó emberekké tette őket. Hosszú lenne felsorolni a társadalmi munkának, önkéntes tevékenységnek gazdag formáit, s még nehezebb közvetlenül megbecsülni azt

a hasznot, amit ez a tevékenység eredményez. De úgy vélem, az itt ülő felelős vezetők is tanúsíthatják — Vánca elvtárs beszélt is erről —, hogy igen nagy erő rejlik az egyesületekben; jó, nemes és hasznos célok érdekében mozgósítják tagságukat. S ebben vitathatatlanul nagy szerepe van az egyetemí években szerzett élményeknek, az alma maternek.

„Mindnyájan voltunk egyszer az akadémián” — szoktuk énekelni. Én nem ennek az akadémiának a hallgatója voltam, fizikus vagyok. Ezért olvastam különös figyelemmel a 175 évre emlékező, az egyetemet köszöntő írásokat. A hajdani tanárok névsorában nagy meglepetéssel fedeztem fel *Doppler Cristián* nevét. Régi lexikonokban lapozva — a maiban hiába keresnék — kiderült, hogy ez ugyanaz a Doppler, akinek a nevét ma is gyakran emlegetik a fizikusok, amikor a Doppler-effektusról beszélnek. A jelenséget mindenki tapasztalja, amikor gyorsan mozgó jármű halad el előtte, s megváltozik a hang magassága. Ugyanez a Doppler-effektus teszi lehetővé az irdatlan messzeségben mozgó csillagok távolságának meghatározását is. Rövid közvéleménykutatás után kiderült, fizikus barátaim sem tudják, hogy Dopplernek nem kevés köze volt a hazai felsőoktatáshoz. Csak azért említettem fel ezt a példát, mert tapasztalatom szerint a szegényes történeti ismereteinkből hiányoznak a tudománytörténetiek, s legkevésbé a tudomány hazai történetét ismerjük. Ezért becsülöm igen nagyra az egyetemnek azt a törekvését, hogy gazdag hagyományaiból mind többet megőrizzen és közkinccsé tegyen.

Ez a hagyományörzés állandó megújulással párosul. Ezt kellene általánossá tenni mindennél: az értékek megőrzésének és az új befogadásának egységét. Ezt a feladatot számomra legszebben és legpontosabban *Széchenyi István* fogalmazta meg. Engedjék meg, hogy befejezésül őt idézve kívánjak sikerekben gazdag jövőt a jubiláló egyetemnek.

„A dolgot úgy kell venni, mint van, s nem mint lennie kellene. Tartassék meg a régi jó rend elszánt akarattal, ahol pedig látszik a társasági machina akadozása, ott állíttassék új rúgó, friss tengely, ép fogú karika; a rozsdá pedig sehol se szenvedtessék, de halkkal vakartassék le, hogy semmi se törjék... Összehasonlítások által legjózanabb elmélkedni. S így az egészséges ítéletű hazafi nemzeti elsőbbségün örül, s azokat mind jobban kifejti. Ott pedig kettőzötti fáradozásait s halad, hol hátramaradást sejdítne... Tőlünk függ minden, csak akarjunk. S nem lelki, testi s országbeli javaink dicsérete emelheti fel hazánkat, hanem hátramaradásink s hibáink nagylelkű elismerése, s azoknak férfias orvoslása.”

Erdőgazdaság — vadgazdaság közötti jó viszony érdekében dr. J. Traunmüller, ny. osztrák erdőgazdasági igazgató azt javasolja többek között, hogy a vadgazda vállaljon részt a vadkár elleni védekezésben. Elsőrendű érdeke ez a vadgazdaságnak is. Kerítéssel és egyéb szerekkel való, megfelelő védekezés nem hogy csökkenti a vad élőhelyét, de nagyobb állomány fenntartását is lehetővé teszi. A kerítéseket megfelelő kiugrókkal kell ellátni és folyamatos felügyeletet igényelnek. Lebontásuk után a vadgazdaság a védett területen jó minőségű, értékes élőhellyel gazdagodik, a vad növényfajokban gazdag táplálékot és nyugodt beállóhelyet talál. A kármegelőzés összekapcsol — a kártérítés egymással szembeállítja a feleket. A védekezés költségei konkrétak, a kárösszeg meghatározásában a vélemények merőben eltérőek lehetnek.

(AFZg. 1983. 2. Ref.: *Jérôme R.*)